

SANAYİ COĞRAFYASI PERSPEKTİFİNDEN HUĞLU (BEYŞEHİR-KONYA)'DA AV TÜFEĞİ SANAYİİ*

*Vedat ÇALIŞKAN***

*Kamile MANAV****

ÖZET

Hafif ateşli silahlar kategorisinde bulunan av tüfeklerinin imalatı, savunma sanayiinin alt dallarından birini oluşturur. Türkiye’de bu sektörde faaliyet gösteren işletme ve tesisler Akdeniz Bölgesi’nin Göller Yöresi kesiminde belirgin bir kümelenme meydana getirmiştir. Bu yöre içinde Beyşehir ilçesi dikkat çekici gelişmeler göstermiş ve sektörün adeta merkezi durumuna gelmiştir. Bu çalışma, Türkiye’de av tüfeği üretimi ve ihracatında önemli bir paya sahip olan Huğlu Mahallesi (Beyşehir-Konya)’ndeki av tüfeği sanayiine odaklanmaktadır.

Huğlu, Türkiye’de av tüfeği imalatının ve daha sonra seri üretimin ilk olarak başladığı bir yerleşmedir. Huğlu’da üretilen tüfekler dünyaca tanınan bir marka durumundadır ve üretilen tüfeklerin %80’i 50’den fazla ülkeye ihraç edilmektedir. Huğlu’da silah sanayinin tarihsel gelişimi ve bu gelişmede etkili olan coğrafi faktörlerin açıklanması, Huğlu’da av tüfeği imalatı yapan işletmelerin temel özelliklerinin belirlenmesi çalışmanın ana hedefini oluşturmaktadır.

Araştırmanın temel yöntemi, saha çalışmaları kapsamında uygulanan anket, görüşme ve gözlem teknikleri ile elde edilen veriler ve bu verilerin değerlendirilmesinden oluşmaktadır. Anket uygulaması, araştırma evrenini oluşturan Huğlu’daki av tüfeği imalatçısı tüm işletmelere yüzyüze görüşme tekniği kullanılarak uygulanmıştır. Ayrıca sektörle bağlantılı çok sayıda kurum, kuruluş temsilcisi ile yarı yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda elde edilen veriler, Huğlu’da av tüfeği sanayiinin gelişme sürecinde etkili faktörleri, gelişmenin nedenselliğini açıklamaya; bu sektörün tarihsel ve güncel bağlamını ortaya koymaya yardımcı olmuştur. Araştırma sürecinde elde edilen veri ve bilgiler, incelenen sektörün SWOT analizi yöntemi ile değerlendirilmesine olanak sağlamıştır. SWOT analizi ile sektörün güçlü ve zayıf yönlerine, fırsatlara ve tehdit unsurlarına dikkat çekilmiştir. Araştırma bulguları ve SWOT analizi, sektörün geleceğine ilişkin alınacak kararlar ve oluşturulacak stratejiler için bir kaynak oluşturmıştır.

Huğlu av tüfekleri sanayii köklü geçmişi, sektörel deneyimi ve birikiminin yanı sıra, yurt dışından her geçen gün artan talep gören, el

***Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.**

** Doç. Dr. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü, El-mek: v.caliskan@comu.edu.tr

*** Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Coğrafya ABD.

işçiliği ve yüksek kaliteli ürünleri ile sektörde rekabet üstünlüklerine sahiptir. Fakat Huğlu'nun topografik özelliklerine bağlı olarak ortaya çıkan mekansal sorunlar sektörün Huğlu'da genişleme potansiyelini sınırlandırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Av tüfeği sanayii, Savunma sanayii, Sanayi coğrafyası, Beyşehir, Huğlu.

THE SHOTGUN INDUSTRY IN HUĞLU (BEYŞEHİR, KONYA) FROM THE PERSPECTIVE OF INDUSTRIAL GEOGRAPHY

ABSTRACT

The manufacture of shotguns, which are in the category of light firearms, constitutes one of the subbranches of the defense industry. The enterprises and facilities operating in this sector in Turkey have formed evident clustering in the District of Lakes in the Mediterranean Region. Within this district, Beyşehir has exhibited striking developments and almost become the center of the sector. This study focuses on the shotgun industry in Huğlu Neighborhood (Beyşehir, Konya) with an important share in the production and exportation of shotguns in Turkey.

Huğlu is a settlement in Turkey where the manufacture of shotguns and then their mass production first began. The guns produced in Huğlu are a world-famous brand, and 80% of the guns produced are exported to more than 50 countries. The main objective of the study is to describe the historical development of the shotgun industry in Huğlu and the geographical factors influencing this development and determine the basic characteristics of the enterprises manufacturing shotguns in Huğlu.

The basic method of the research consists of the data obtained through the questionnaire, interview, and observation techniques applied within the scope of the fieldwork and the evaluation of these data. The questionnaire was applied to all enterprises which manufactured shotguns in Huğlu and which constituted the research universe by employing the face-to-face interview technique. In addition, semi-structured interviews were made with the representatives of a large number of institutions and organizations in connection with the sector. The data obtained within this scope helped to elucidate the factors influencing the developmental process of the shotgun industry in Huğlu and the causality of development and to reveal the historical and current contexts of this sector. The data and information obtained in the process of the research also allowed evaluating the sector under examination with the method of SWOT analysis. The strengths and weaknesses of the sector, the opportunities and the threats were highlighted with the SWOT analysis. The research findings and the SWOT analysis constituted a source for the decisions to be taken, and the strategies to be generated, for the future of the sector.

The industry of shotguns in Huğlu has competitive advantages in the sector with its hand workmanship and products of high quality,

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

which are being increasingly demanded by foreign countries every passing day, besides its deep-rooted past, sectoral experience, and accumulation. However, the spatial problems resulting from the topographical features of Huğlu limit the potential of the sector for expanding in Huğlu.

Key Words: Shotgun industry, Defense industry, Industrial geography, Beyşehir, Huğlu.

Giriş

Paleolitik dönem mağara resimlerinde görülen avlanma sahneleri insanoğlunun doğadaki var oluş ve varlığını sürdürme mücadelesinde avcılığın önemli rolünü sergiler. Dünyanın farklı bölgelerinde (Fransa, İspanya, Türkiye vd.) çeşitli dönemlere tarihlenen mağara resimlerinde insanoğlunun ilk resmettiği figürler kendisiyle birlikte av hayvanları ve avlanma sahneleri olmuştur. Altamira mağarası (Santander-İspanya), Vogelhard mağarası (Heidenheim-Almanya), Lascaux ve Les Eyzies mağaraları (Dordogne-Fransa), Kızların mağarası (Yedisalkım Köyü)-Gürpınar/Van), Yazılı mağara (Arık Mezraası-Gercüş/Batman) bunlar arasında iyi bilinen örneklerdir (Soysan ve Korkmaz, 2013; Ceylan, 2008).

Eski çağlardan başlayarak, yiyecek ve giyecek temin etmek üzere avlanan insanoğlu, özellikle kara avcılığını zamanla askerî talim, spor, hatta eğlenceye dönüştürmüştür (Yarçı, 2009:123). Türk kültür tarihinde de avcılık her zaman önemli bir yere sahip olmuştur. Eski Türklerde avcılığa özel bir önem verildiği görülmektedir. Türkler avcılığı savaşa hazırlayıcı bir araç ve bir ön tatbikat olarak uygulamışlar, savaşlardan önce harp uygulaması niteliğinde büyük süreklilikle avları düzenlemişlerdir. Avcılığın Türklerin hayatındaki önemini Oğuz boylarında da görmek mümkündür. Bu önem aynı örf ve adetle Selçuklulara ve onlardan Osmanlılara geçmiştir (Küçükosmanoğlu ve Arslangündoğdu, 2009: 358). Nitekim Osmanlı hükümdarları ve devlet ricalinin av partileri düzenlemesi, Osmanlı'nın kuruluş yıllarına kadar uzanmaktadır (Yarçı, 2009:124). Türk devletlerinde ve boylarında, dini merasim yaptırarak kadar bir kült değerini bulan avcılık, Osmanlı İmparatorluğu'nda muayyen bir kurumlaşma haline getirilmiş, devletin askeri gücünün sembolü karakterini taşımıştır (Güven ve Hergüner,1999: 35).

Tarihsel süreç içinde avcılığın sportif yönünün benimsenmesi avcılık faaliyetlerinin dünyada giderek yaygınlaşmasına yol açmıştır. Kuşkusuz, Sanayi Devrimini izleyen dönemde ateşli silahların kişisel olarak edinilmesinin kolaylaşması, avcılık faaliyetlerinin turizm ve sportif alanlara yönelmesini hızlandırmıştır. Günümüzde avcılık faaliyetleri, dünyanın çeşitli bölgelerinde ekonomik, kültürel ve sportif boyutlarıyla halen önemli bir olgu durumundadır. Avcılığa elverişli çevreler, avcılığa ilgi duyanları kendine çekmesiyle uluslararası ve ulusal ölçekte bir turizm şekli de ortaya çıkarmıştır. Bu süreç ekonomik yönden çeşitli gelişmeler ortaya çıkarırken, doğal yaşama ilişkin çeşitli eleştirilere de neden olmuştur. Avcılığa yöneltilen başlıca eleştiriler arasında yaban hayatı üzerinde baskı oluşturması, doğal yaşamın dengesini bozma riskleri oluşturması, soyu tükenmekte olan canlı türlerinin avlanması gibi önemli konular yer almaktadır. Yöneltilen eleştirilerdeki sorunlar avcılık faaliyetlerinin daha çok kontrolsüz, kaçak ve yasadışı gerçekleştiği çevrelerde ortaya çıkmaktadır.

Avlanma aracı olarak kullanılan silahlar da insanlık tarihi kadar eski bir geçmişe sahiptir. İnsanoğlu, mekana, tarihsel dönemlere ve av türlerine göre oldukça değişik formlarda silahlar geliştirmiştir. Avcılık ilk önceleri kement, balta, kargı, ok ile yapılırken ateşli silahların icat edilmesiyle eskiden beri benimsenen avcılık şekilleri de tamamen değişmiştir. Günümüzde kara avcılığında yaygın olarak av tüfekleri kullanılmaktadır. Av tüfekleri, çeşitli kara avcılığında ve

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

yarışmalarda kullanılan saçma veya tek kurşun atabilen, namlusu yivsiz (setsiz) ateşli silahlardır. Tüfekler çeşitli çap ve tiplerde olabilmektedir. Bunlar namlu özelliğine göre isim alırlar (Çakır,1997;7). Avcılıkta meydana gelen gelişmelere koşut olarak, dünyada her geçen gün büyüyen bir av silahları sanayii ve ticareti ortaya çıkmıştır. Bu süreçte Türkiye’de de gelişme gösteren av tüfeği imalatı, özellikle Konya ili Beyşehir ilçesindeki bazı yerleşmelerde yoğunluk kazanmıştır. Burada ele alınan çalışma, av tüfeği imalatında Türkiye’nin en köklü merkezlerinden birisini oluşturan Beyşehir ilçesindeki Huğlu kasabasına ve buradaki av tüfeği imalat sanayiine odaklanmaktadır.

Bugüne değin yöredeki av tüfeği imalat sanayiini ele alan bazı araştırmalar (Demirci, vd. 2009; Mevlana Kalkınma Ajansı, 2012) bulunmakla birlikte, söz konusu çalışmalar daha çok konunun iktisadi boyutunu değerlendirmekle sınırlı kalmıştır. Bir başka çalışmada ise Huğlu’da üretilen av tüfeklerinde görülen süslemelerin Beyşehir ve yöresi kültür-sanat özelliklerini yansıtması bakımından el sanatları kapsamında değerlendirilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır (Altun vd. 2006).

Yaklaşık bir asırdan bu yana av tüfeği imalatı yapan ve bu imalat türünde uzmanlaşan Huğlu Mahallesi, bu çalışma ile sanayi coğrafyası yaklaşımları ile ele alınmıştır. Çalışmada av tüfeği üretimi ve ihracatında Türkiye’de dikkat çekici bir merkeze dönüşen Huğlu’da silah sanayiinin gelişim süreci açıklanmış ve etkileri değerlendirilmiştir. Bu küçük yerleşme biriminde gelişme gösteren silah sanayii, üretim ve pazarlama süreçlerinde ulusal ve uluslararası ölçekte çeşitli coğrafi bağlantılar da geliştirmiştir. Bu sanayi kolunun ilk olarak Huğlu’da belirmesi ve başka yerlere göre iyi bir gelişme göstermesi kuşkusuz açıklanması gereken konular arasındadır. Bunun yanı sıra av tüfeği imalatının Huğlu’ya çekici gelmesi ve bu mekanda tutunarak en önemli geçim kaynağı haline gelmesinde etkili olan faktörlerin belirlenmesi; bu imalat türünün coğrafi kaynaklarının açıklanması; coğrafi ilişkilerinin saptanması da çalışmanın amaçları arasında yer almaktadır.

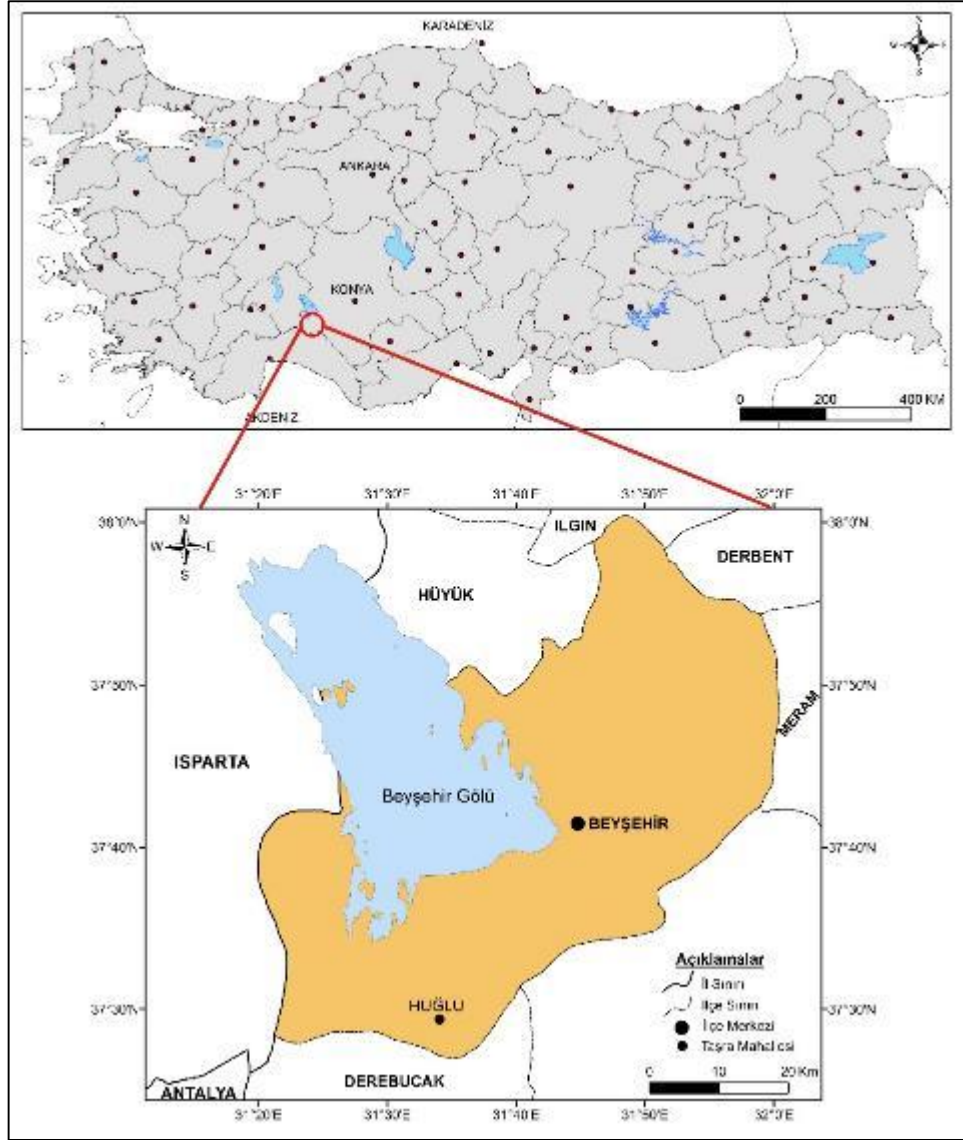
Araştırma Alanının Coğrafi Konum Özellikleri

Huğlu Mahallesi yaklaşık olarak 37° 28' kuzey enlemleri, 31° 34' doğu boylamlarında yer alır (Şekil 1). Beyşehir ilçe merkezine 32km. Konya iline 120 km uzaklıkta bulunur. Antalya il sınırı ile Konya il sınırının kesiştiği noktada, Toroslar üzerinde, 1410 m. yükseklikte bulunan Huğlu’da araziler tarıma elverişli olmayan dağlık ve engebeli bir topoğrafya üzerinde yer alır. 2014 yılı nüfusu 2959 kişi olan Huğlu (TUİK, ADNKS, 2014), 1960 yılından beri belediyesi bulunan bir belde yerleşmesi iken bu idari statüsü 6360 sayılı Yasa ile değişmiştir. Huğlu yerleşmesi günümüzde Konya ilinin Beyşehir ilçesine bağlı bir taşra mahallesidir (Şekil 2).

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

Şekil 1. Araştırma alanının lokasyon haritası

İklim, yükselti ve rölyef şartları Huğlu'da tarımsal ürün yetiştiriciliğini olumsuz etkilediğinden başlangıçta Huğlu'nun temel geçim kaynağını sınırlı hayvancılık faaliyetleri oluşturmuştur. Fakat geçim kaynaklarının sınırlı olmasına yol açan bu duruma karşın, coğrafi konum özelliklerinin sağladığı bazı üstünlükler iyi değerlendirilmiştir. Tarihsel geçmişte Konya'yı Antalya'ya bağlayan en kestirme yol üzerinde bulunması nedeniyle Huğlu, tacirlerin ve kervanların uğrak yeri olmuştur. Kervanların çeşitli araç-gereç ihtiyaçlarının ve tamirlerinin sağlanması, Huğlu'da çeşitli meslek dallarının doğması ve uzmanlaşma için bir zemin hazırlamıştır. Bu tür mesleklere demircilik, at ve öküz arabaları yapımı ve tamiri, su tulumbaları ve su değirmenleri yapımı, silah tamiri işleri örnek gösterilebilir. Kervanlar ve tacirlerin gelip geçtiği Huğlu'da yerel toplumun yeniliklere, ustalığa, zanaatkarlığa ve ticarete yatkın olacağını kabul etmek mantıklı görünmektedir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

Şekil 2. Huğlu'dan Görünüm.

Bununla birlikte avcılığa uygun çevrelerde yaşayan insan topluluklarının kültürel, ekonomik ve gündelik yaşamlarında avcılık her zaman önemli bir yere sahip olmuştur. Bu tür alanlarda doğal çevre ile insan etkileşimi büyük ölçüde avcılık faaliyetlerine dayalı olarak şekillenmektedir. Böylece avcılığa elverişli çevrelerde oluşan “av hayatı” ekonomik ve kültürel etkileriyle yerel toplumun yaşamı üzerinde çeşitli tesirler göstermektedir. Bu süreçler kültürel bakımdan farklılaşan özel çevreler ortaya çıkarabilmektedir. Bu çalışmada ele alınan Huğlu Mahallesi Türkiye'nin Göller Yöresi olarak bilinen kesiminde, Beyşehir gölünün güneyinde yer almaktadır. Göller Yöresi'nde yer alan göllerin çevresi Türkiye'de öteden beri çeşitli su ürünleri, kuş ve kara hayvanları avcılığının yaygın bir şekilde sürdürüldüğü alanlardır. Avcılık kültürü, bu çevrede ekonomik bir faaliyet türü olarak “av tüfeği sanayii”nin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. İlk başlarda yerel çevrenin talepleri ile var olan av tüfeği imalathaneleri günümüzde yerel kültürün izleri ile şekillenen ürün formlarıyla dünya çapında marka haline gelmiştir (Şekil 3).

Şekil 3. Huğlu Av Tüfeklerindeki İşlemeler Yörenin Doğal Çevre Özelliklerini ve İşleme Ustalığını Birlikte Yansıtmaktadır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

Yöntem

Çalışmanın temelini Huğlu'da av tüfeği üretimi yapan tüm işletmelere (10 işletme) uygulanan ve 45 sorudan oluşan anket tekniği oluşturmaktadır (bu işletmeler için üretim yapan fason işletmelere anket uygulanmamıştır). Anketler, işletmelerin niteliklerini; istihdam olanaklarını; üretim kapasitelerini; sektörün girdi taleplerini ve bunların temin edilme alanlarını belirlemeye; sektörün başlıca sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesine yönelik olarak hazırlanmıştır. Anket uygulaması, 2013 yılının Ağustos ve Eylül aylarında yüz yüze görüşme tekniği ile yapılmıştır. Ankette yer alan bazı sorular, işletmelerin faaliyet ve üretim özelliklerini sınıflandırma ve işletme sahiplerinin yöredeki av silahı üretim ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin görüş ve tutumlarının ölçülmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu tür soruların yanıtları beş nokta Likert Ölçeği ile '1' kesinlikle katılmıyorum, '5' kesinlikle katılıyorum değerlendirilmesine karşılık gelecek şekilde ölçülmüştür. Anketlerden elde edilen veriler Huğlu'daki işletmelerin Türkiye ve Dünya pazarları ile ilişkilerini karşılaştırmalı olarak değerlendirme imkanı sağlamıştır.

Yöredeki av tüfekleri sanayiinin gelişimi ve sektörün durumuyla ilgili verilerin elde edilmesinde, çeşitli kurum, kuruluş ve bilirkişilerle yapılan görüşmelerden de yararlanılmıştır. Beyşehir'de Beyşehir Belediyesi, Sanayi ve Ticaret Odası, Vergi Dairesi, Kaymakamlık, Selçuk Üniversitesi Beyşehir Meslek Yüksek Okulu, Nüfus Müdürlüğü ile yapılan görüşmeler; Üzümlü'de Beyşehir Silah Sanayicileri ve İşadamları Derneği (BEYSİSAD) ile yapılan görüşmeler; Huğlu Belediyesi (şimdi Beyşehir'in mahallesi) ile yapılan görüşmeler ve Huğlu Meslek Yüksek Okulu ile yapılan görüşmelerle, yöredeki av tüfeği sanayiine ilişkin çeşitli veriler sağlanmıştır.

İşletmelere uygulanan anketlerden elde edilen sonuçlar ve yapılan çok sayıda bilirkişi görüşmesi seçilen mekanda incelenen sektörle ilgili güncel veriler sağlamıştır. Elde edilen verilerin kullanılmasıyla "Huğlu Av Tüfeği İmalat Sanayii'nin sektörel olarak değerlendirilmesi amacıyla SWOT analizi yöntemine de başvurulmuştur. Bilindiği gibi SWOT Analizi, bir sürecin veya durumun güçlü yanlarını belirleyerek bunları en uygun fırsatlarla eşleştiren, zayıf ve tehdit edici yönleri azaltmayı hedefleyen sistematik bir planlama (stratejik planlama) aracıdır. Başka bir deyişle SWOT analizi, planlamada dikkate alınacak temel bilgilerin elde edilmesi için kullanılmaktadır. Analizin temel amacı karar verme aşamasında konu ile ilgili kuvvetli veya zayıf, avantajlı veya dezavantajlı noktaların beraberce görülebilmesini sağlamaktır. SWOT kısaltması İngilizce Strengths (Güçlü Yönler), Weaknesses (Zayıf Yönler), Opportunities (Fırsatlar), ve Threats (Tehditler) kelimelerinin baş harflerini içeren bir kısaltmadır. Analizin 'güçlü yönleri' ile 'zayıf yönleri' kurum içi yapı ile ilgili iken, 'fırsatlar' ve 'tehditler' dış çevre ile ilişkili olmaktadır (Uçar ve Doğru, 2005; Temel vd. 2007; Aktan, 2008; Çelik ve Murat, 2008; Küçüksüleymanoğlu, 2008; Mansuroğlu vd. 2008).

Çalışma kapsamında uygulanan anketler SPSS 18 istatistik analiz programıyla frekans dağılımları analiz edilerek, sonuçları değerlendirilmiştir. Araştırma alanıyla ilgili haritanın oluşturulmasında, 1989 yılına ait, 1: 25000 ölçekli topoğrafya haritası (N27-a1)'ndan yararlanılmıştır. Çalışma kapsamındaki haritaların üretilmesinde, Mapinfo 10.5 Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) programından yararlanılmıştır.

Dünyada ve Türkiye'de Av Tüfeği İmalat Sanayiinin Tarihsel Gelişimi

İlk tüfek türünü temsil eden fitilli tüfekler XV. yüzyılda Avrupa'da görülmüştür. Bu tüfekler tam bir asır süren bir gelişim dönemi geçirmiştir. 1425'te kullanılan ilk fitilli tüfekleri (Couleuvrine), 1510 yılında daha hafif olan (Arguebuse) Arkebüzler, 1520 yılında (Mousquet) Musketler izlemiştir. 1612 yılında çakmaklı tüfek Fransa'da geliştirilmiştir. Daha sonra 1805'te İngiltere'de ilk kapsüllü tüfek geliştirilmiştir (Eralp, 1993; 105-107). Arkadan doldurulan av silahları 1840'larda yaygınlaşmaya başlamış ve 1860'larda yaygın bir şekilde kullanılabilir hale

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

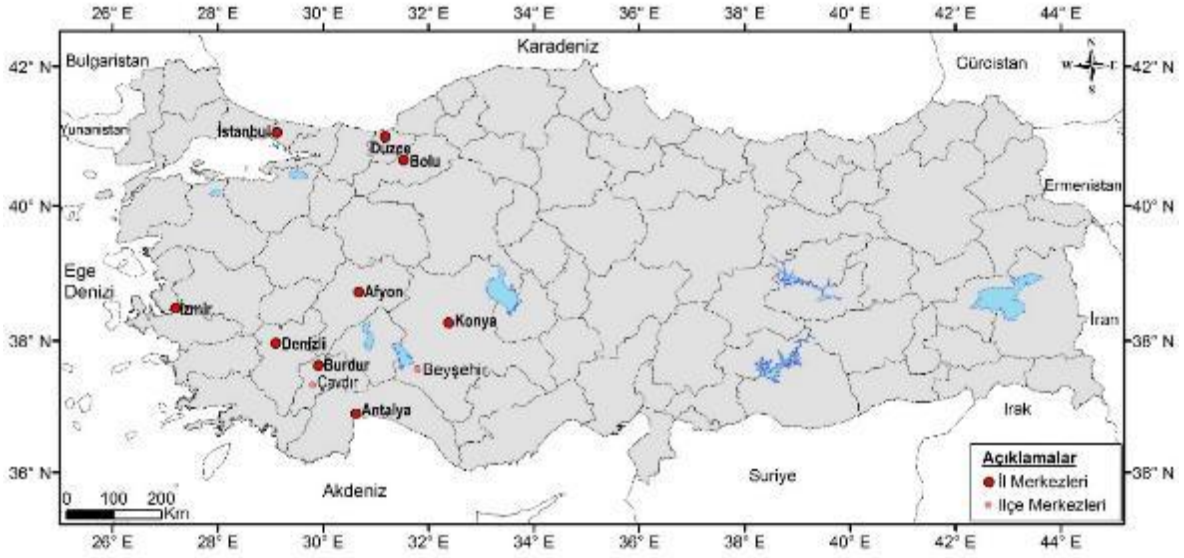
gelmiştir. Bu dönemde gerek Amerika, gerekse Avrupa’da art arda atış yapabilen farklı ateşleme mekanizmalarına sahip tüfekler üretilmeye başlanmıştır. Çok atışlı silahlar, XIV. yüzyılın başlarından itibaren az da olsa görülmeye başlanmıştır (T.C. Orman Bakanlığı Milli Parklar ve Av Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü 2001;320).

XIX. yüzyıl silah teknolojisinin en hızlı gelişme gösterdiği dönem olmuştur. 1815’ten sonra İtalyan Beretta ve ABD’den Winchester kendi isimleriyle anılan kişisel silahları geliştirmişlerdir. 1875’te İngiliz Anson ile Deeley tarafından şimdiki modellere en yakın yivsiz av tüfeği icat edilmiştir. Bu dönemde Browning, Remington, Westley Richards, Holland & Holland gibi birçok av tüfeği markası öne çıkmıştır. XIX. yüzyıl, batıda silah endüstrisinin hızlı gelişimine tanıklık etmiştir. Osmanlı Devleti’nde de tüfeğin ilk kullanımına Avrupa’dakine yakın tarihlerde, 1444 yılından itibaren rastlanmaktadır (Eralp,1993;125-127). Osmanlılarda erken dönemlerde görülen bu tüfeklerin, muhtemelen ticaret yoluyla veya Balkanlar’da ve Doğu Akdeniz’de Avrupalılara karşı yapılan savaşlar sonucunda elde edilmiş olması muhtemeldir (Agoston, 2006;126). Çünkü Osmanlı’da tüfeklerin yapımı ilk olarak XVI. yüzyılda devlet eliyle Cebeci atölyelerinde gerçekleşmiştir (Eralp,1993;125-127). Burada üretilen tüfekler askeri amaçlı olup, ordunun silah ihtiyacını karşılamak içindi. Avcılık amaçlı kullanılan tüfeklerin üretilmesi ise daha ileri tarihlerde olmuştur.

Türkiye’de av tüfeklerinin üretimi XX. yüzyılın başlarında gelişme göstermiştir. Huğlu yerleşmesi Türkiye’de ilk tüfek üretilen yerlerin başında gelmektedir. Günümüzde Türkiye’de av tüfeği üretiminde öne çıkan başlıca yerleşmeler Huğlu (Beyşehir-Konya), Üzümlü (Beyşehir-Konya), Çavdır (Burdur), Afyon, Denizli, Antalya, İstanbul, İzmir, Bolu ve Düzce’dir (Şekil 4). Türkiye’de av tüfeği imalat sanayiinin dağılışına bakıldığında Göller Yöresi çevresinde bir kümelenme izlenmektedir. Kuşkusuz bu durumun göllerle bağlantısı bulunmaktadır. Yöredeki göller ve çevresi başta kuşlar olmak üzere çeşitli kara hayvanlarının büyük zenginlik gösterdiği çevrelerdir. Hiç şüphesiz kırsal yaşamın egemen olduğu geçmiş dönemlerde avcılık, yerel toplum için ekonomik ve kültürel bakımlardan şimdilerde olduğundan daha fazla anlam ve önem taşıyordu. Bu süreç yörede yaygın bir avcılık kültürünün gelişmesine katkıda bulunmuştur. Türkiye’de av tüfeği imalatı değişik coğrafi bölgelerdeki yerleşmelere dağılmış olsa da, Beyşehir ilçesinin bu alanda büyük bir üstünlüğü bulunmaktadır. Türkiye’de av tüfeği imalatı yapan yaklaşık 200 işletmenin 100’ü Beyşehir’de faaliyet göstermektedir¹. Beyşehir’de özellikle Huğlu ve Üzümlü yerleşmeleri Türkiye’de üretilen av tüfeğinin %70’ini sağlamaktadır. Bugün Türkiye’nin çeşitli illerinde dağılışı gösteren av tüfeği sanayiinin öncü kuruluşlarının temelinde yine Huğlu’da yetişmiş ustaların emek ve katkıları bulunmaktadır.

Huğlu’da av tüfeği imalatı, köklü geçmişinin sağladığı birikimle dünya pazarlarında kendine iyi bir yer edinmiş; dünyada tanınan on marka arasında yer almayı başarmıştır. Türkiye’de modern seviyede ilk av tüfekleri üretimi, Huğlu’da 1962 yılında kurulan Huğlu Av Tüfekleri Kooperatifinde kendi adı ile gerçekleştirilmiştir.

¹ Bu işletmelerin 86’sı Üzümlü’de, 10’u Huğlu’da, 4’ü de Beyşehir ilçe merkezinde faaliyet göstermektedir (Beyşehir Ticaret Odası verileri, Ocak-2014).

Şekil 4. Türkiye’de Av Tüfeği Üretiminde Önde Gelen Merkezler.

Huğlu’da Av Tüfeği İmalat Sanayiinin Gelişimi, Sosyo-Ekonomik ve Mekansal Etkileri

Balkan ve Kurtuluş savaşlarına katılarak, ordunun silah kademelerinde görev almış Huğlulu ustalar, askerlik dönüşünde dolma tüfek ve silah tamirini yakın çevrelerine de öğretmeye başlamışlardır. Bu silah tamirini meraklı ustaların başlatıcı etkisi Huğlu’da av tüfekleri sanayiinin de temellerini atmış oldu. O dönemde tüfeğin metal kısmını demirciler, ahşap bölümlerini marangozlar ve kağnıcılar tamir ederek, bu mesleği aile zanaatı geleneğiyle, ilkel usullerle sürdürmüşlerdir. Huğlu’da günümüzde “Namlu”, “Tetik”, “Tüfekçi” vb. soyadlarının varlığı Huğlu’daki tüfek imalatının Soyadı Kanunu (1934)’ndan önceki varlığını kanıtladığı gibi, bu sanayi kolunun sosyal çevre üzerindeki etkisine de bir örnek oluşturmaktadır.

İlerleyen yıllarda tamirciliğin yanında tüfek imalatına da başlayan Huğlular, 1962 yılında kooperatif kuruluncaya kadar kalite standart şartlarından uzak, pazar sıkıntısı ve rekabet olmadan kendi üretimlerini gerçekleştirmişlerdir. Bu dönem Türkiye’de henüz modern anlamda av tüfeği üretiminin yapılamadığı bir dönemdir. Bu dönemde silah imalatı olarak Karadeniz Bölgesinin muhtelif yerlerinde tabanca üretimi söz konusuydu. Huğlu, Türkiye’de av tüfeği imalatının ilk olarak başladığı yerdir. Gün (1955)’ün belirttiğine göre 1955 yılında Huğlu’da 2 kahveci, 2 berber, 4 kasap, 4 terzi bulunuyorken; 20 tüfekçi, 16 marangoz, 15 demirci ustası faaliyet gösteriyordu. 1955 yılında Huğlu nüfusunun 1600 kişi ve 300 hane olduğu dikkate alınırsa, daha o tarihlerde Huğlu’da tüfek imalatının önemli bir geçim kaynağı haline geldiği açıkça anlaşılır.

Huğlu’da tarıma dayalı geçim kaynaklarının sınırlı olması zanaatkarlığı ve ticareti geliştiren katkılar yapmıştır. Gün’ün 1955 yılında Huğlu’da saptadığı meslek gruplarının sayısı 19’dur. Bunların arasında ilk sırayı duvarcı ve sıvacı ustaları (200 kişi) almaktaydı. 2. sırayı alan kağnıcıları (25 kişi), sırasıyla tüfekçiler, marangozlar ve demirciler izliyordu. O tarihlerde Huğlu’da yılda yaklaşık 1.000 adet kağnı yapılıyordu. Yapılan kağnılar başta Seydişehir, Şarkikaraağaç, Korkuteli olmak üzere, Burdur, Isparta, Denizli, Konya, Ankara, Kayseri ve Antalya’ya satılmaktaydı. En kalabalık meslek grubunu oluşturan duvarcılar ve sıvacılar genellikle çevre yerleşmelere mevsimlik olarak giden ustalardı. 1950’li yıllardan sonra bu meslek grubundaki

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

ustaların da tüfekçiliğe başlaması ile Huğlu'da mevsimlik işçi göçleri ortadan kalkmıştır. Bu süreç, Huğlu'da silah endüstrisinin hızlandığı 1960'lı yıllara kadar hayvancılıkla beraber devam etmiştir. O tarihten itibaren bütün meslekler yerini yavaş yavaş tüfekçiliğe bırakmıştır. Huğlu'dan dışarıya yönelen göçler her zaman önemsiz düzeyde olmuştur. Bu tür göçler de hiçbir zaman işsizlik ya da ekonomik nedenlerle olmamıştır. 1970'li yıllarda Konya'nın tüm yerleşmelerinden Almanya'ya yaygın olarak görülen işçi göçü olgusu Huğlu'da yaşanmamıştır. O dönemde Huğlu'dan çeşitli Avrupa ülkelerine gidenler üretim yaptıkları iş kollarıyla ilgili gelişmeleri yerinde görmek ya da sanayi faaliyetlerinde deneyim kazanmak amacıyla kısa süreli göçler gerçekleştirmişlerdir. Silah imalatının gelişme gösterdiği 1950'ler ve 1960'larda Huğlu, çevre köy ve kasabalardaki işgücünü kendine çekmiştir. Böylece komşu yerleşmelerden Huğlu'ya günü birlik işçi hareketliliği oluşmuştur.

1960 İhtilalinin Huğlu üzerindeki etkileri Türkiye'deki birçok yerden oldukça farklı bir şekilde gerçekleşmiştir. Çünkü ihtilal ile birlikte Türkiye genelinde av tüfeği imalatı, pazarlanması ve bununla ilgili her türlü ekonomik faaliyet durdurulmuştu. Bu yasak nedeniyle en önemli geçim kaynağını kaybeden Huğlu halkı yasakların ortadan kalkması için siyasi girişimlerde bulunmuştur. İhtilalin etkili isimlerinden Milli Birlik Komitesi Üyesi ve Başbakan Yardımcısı Org. Emin Fahrettin Özdilek'in 1961 yılında Huğlu'ya getirilmesi sağlanarak, Huğlu halkının istekleri ve şikayetleri devlete duyurulmuştur. Görüşmeler sonunda Özdilek, tüfek imal eden ustalara kooperatif kurmalarını önermiş ve üretimin ancak bu şekilde devam etmesinin mümkün olabileceğini bildirmiştir. Kooperatifin hazırlık çalışmalarının tamamlanmasıyla 16 Ekim 1962 tarihinde 165 ortaklı Huğlu Av Tüfekleri Kooperatifi kurulmuştur. Kooperatif kurulduktan sonra fiyatlandırma, kalite-kontrol ve pazarlama gibi işlerin tümü kooperatif bünyesinde toplanmıştır. Geçim kaynakları çok sınırlı olan Huğlu'da ekonomik hayat "Huğlu Av Tüfekleri Kooperatifi" ile büyük bir canlanma yaşamıştır. Günümüzde bu kooperatif, 550 ortağı ve 350 çalışanı ile Türkiye'nin en uzun süre ayakta kalabilmeyi başaran kooperatiflerinden biridir.

1967 yılına kadar tüfek yapımında gerekli olan malzemeler ithalat yoluyla sağlanmış; namlu çeliği Fransa'dan ve Almanya'dan aracı firmalar vasıtası ile ithal edilmiştir. 1967 yılından sonra kooperatif, namlu çeliğini kendisi ithal etmeye başlamıştır. 1965 yılında silah yapımında gerekli olan makineler (torna, freze tezgahı, vargel vb.) temin edilmiş ve bu makineler kooperatifin ana atölyelerinde jeneratörle çalıştırılmıştır. Ortakların tamamı faaliyetlerini küçük ev atölyelerinde tamamen insan gücüne dayalı olarak sürdürmüştür. 1970'li yıllara kadar üretim, ev imalatı şeklinde devam etmiş olup, daha sonraki yıllarda atölye imalatına geçilmiştir.

1972 yılında elektriğin Huğlu'ya gelmesiyle yeni bir aşama kaydedilmiştir. Daha fazla elektrikli makinenin devreye girmesiyle üretim artmış; namlu ithalatı durdurularak, yerli çelik malzeme kullanılmaya başlanmıştır. Karlılık artışı çalışanların ücretlerine yansarak üretim ve refah seviyesi artış göstermiştir. 1980 yılına kadar üretim ev atölyelerinde sürdürülmüş ve bu süreçte sadece tek model tüfek üretilmiştir. 1980 yılında fabrika binasının faaliyete geçmesiyle Huğlu'da çeşitli av tüfeklerinin imalatına başlanmıştır. Tek namlulu alttan kırma tüfeklerle başlayan üretime zamanla çift kırma tüfekler de eklenmiş; yıllar ilerledikçe kapasite artışıyla birlikte super pose ve otomatik tüfeklerin imalatına da başlanmıştır.

1982 yılında 2521 sayılı Yasanın¹ yürürlüğe girmesiyle, TS.870²'e uygun av tüfeği imal edilmeye başlanmıştır. İmalat ve ürünlerde standardizasyon sağlanmasıyla kalite en üst düzeye

¹ Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanun (RG: 10/3/1982)

² TS 870: Türk Standardları Enstitüsü'nün "Tüfekler-Yivsiz, Setsiz, Ateşli Kara Avcılığı ve Müsabakalar İçin" Standart Tebliği. Bu standard 4.6.2013 tarihinden itibaren imalat ve satış safhalarında zorunlu olarak uygulanmaktadır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

çıkmıştır. 1990 yılından itibaren Huğlu av tüfeklerinin dünyanın çeşitli ülkelerine ihracatı başlamıştır. Günümüzde 90'dan fazla ürün çeşidi 50'den fazla ülkeye ihraç edilmektedir.

1995 yılından itibaren Huğlu'da, koopertifin yanı sıra özel işletmelerde de tüfek imalatı başlamıştır. Huğlu'da, yılda 80 bin-120 bin arasında değişen miktarda av tüfeği üretilmektedir. Üretim yaklaşık % 80'i ihraç edilmektedir. Huğlu'da üretilen av tüfekleri kalitesiyle gerek iç piyasada gerek dış piyasada aranan bir marka durumundadır.

Tarıma elverişli olmayan Huğlu, işsizlik sorununu yerel imkanları ve beşeri sermayesinin girişimci özelliğiyle çözmeyi başaran ender yerleşmelerden biri olmuştur. Huğlu gibi geçim kaynakları sınırlı bir çevrede, yerel toplum bir sanayi kolunda uzmanlaşma ve kooperatifleşme yoluyla başarılı bir kalkınma modeli oluşturmuştur.

Av tüfeği imalat sanayiinin gelişme süreci Huğlu'da çeşitli etkiler göstermiştir. Sınırlı tarım arazisi nedeniyle Huğlu'da tarım ve hayvancılıkla geçinen nüfus miktarı her zaman çok az ve sınırlı olmuştur. Silah sanayiinin gelişme göstermesiyle geçimini tarımdan sağlayan nüfusun yanı sıra birçok farklı uğraş sahibi de av tüfeği imalatında çalışmaya başlamıştır.

Huğlu'da av tüfeği imalatı yapan işletme sayısı 10'dur. Bu işletmeler günümüzde çeşitli medikal ürünlerin imalatı, tekstil makinaları parçaları ve otomotiv sanayiine yedek parça imalatı da yapmaktadır. Zaman zaman Türkiye savunma sanayii için de silah ve diğer ürünler imal edilmektedir. Huğlu'da savunma sanayii dışında faaliyet gösteren sanayi işletmesi sadece 1 adettir. Bu işletme, tekstil makinaları için çeşitli parçalar üretmektedir.

Huğlu'da tüfek sanayiinin gelişmesi ulaşımı, eğitimi, sosyal yaşamı olumlu yönde etkilemiştir. Bu süreçte sanayiye eleman yetiştirmek için 1978'de Huğlu Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi ile 1994 yılında Selçuk Üniversitesi Huğlu Meslek Yüksek Okulu (MYO) kurulmuştur. Lise'nin Makine Teknolojisi Bölümü ile MYO'nun Makine ve Metal Teknolojileri Bölümü, Huğlu Silah Sanayiine yetişmiş işgücü kazandırmayı amaçlamaktadır.

Av tüfeği imalatı ve pazarlanması süreçleri Huğlu'ya sosyo-ekonomik açıdan her zaman canlılık kazandırmıştır. Öteden beri Huğlu'ya işçi ve öğrenci taşıyan servis araçlarının yanı sıra günün her saatinde Beyşehir ve Konya'ya ulaşım sağlayan toplu taşıma araçları bu canlılığa katkıda bulunmuştur. Silah sanayiinin gelişme göstermesi sadece Huğlu'da yaşayanlar için değil istihdam sağlayıcı özelliğiyle Beyşehir ilçesi genelindeki birçok yerleşmenin refahına da katkıda bulunmuştur.

Av tüfeği imalat ve ticaret faaliyetlerinin Huğlu'da en önemli ekonomik kaynağı oluşturması mekânsal görünümü de etkilemiştir. Av tüfeği imalatı yapan tesislerin gereksinimleri Huğlu'da bütünüyle bu sektörün imalat faaliyetlerine ayrılmış 2 ayrı küçük sanayi tesisinin kurulmasına yol açmıştır. Bunun yanı sıra yerleşim alanları içinde dağılıp gösteren atölyelerin konutların altında ya da hemen yanında yer alması, kooperatif binası, çeşitli firmaların reklam panoları vb. unsurlar mekânsal görünümde bu faaliyetin etkisini yansıtmaktadır (Şekil 5).

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

Şekil 5. Fason Üretim Yapan Atölyeler Genellikle Konutların Zemin Katında Yer almaktadır.

Huğlu, geçmişte ticaret ve kervan yolları üzerindeki uğrak yeri konumuyla, 1950'lerden sonra ise gelişen silah sanayii ile geniş bir çevre ile etkileşim içinde olan bir çekim merkezi olmuştur. Bütünüyle bir sanayii kolunda uzmanlaşan Huğlu yerleşmesi bu yönüyle ve konum özellikleriyle adeta İsviçre'nin engebeli sahalarda saat imalatı ile ünlenen kasabalarını çağrıştırmaktadır.

Araştırma Bulguları

Huğlu'da av tüfeği imalatı yapan tüm işletmeleri kapsayan anket ve bilirkişi mülakatları görüşmeleri neticesinde, bu sanayii kolunun gelişim süreci, sektörün mevcut durumu, işletmelerin niteliği, üretim ve pazarlama süreçlerinde etkili olan faktörler, üretim ve pazarlama süreçlerinin mekansal ilişkileri hakkında çeşitli bulgulara ulaşılmıştır.

Huğlu'da çiftçilik ve hayvancılıktan zanaatkarlığa, zanaatkarlıktan sanayi üretimine geçiş yaşanmıştır. Cumhuriyetin kuruluşundan 1962 yılına kadar olan dönem; zanaatkarlık, ustalık, bilgi ve deneyim birikimi olarak belirlenebilir. Bu dönemde üretim, atölye imalatı şeklinde olmuştur. 1962 yılında kooperatifin kurulmasıyla modern anlamda sanayi üretimi başlamış; elektriğin 1972 yılında Huğlu'ya gelmesiyle av tüfeği sanayii yaygınlaşma ve büyüme sürecine girmiştir.

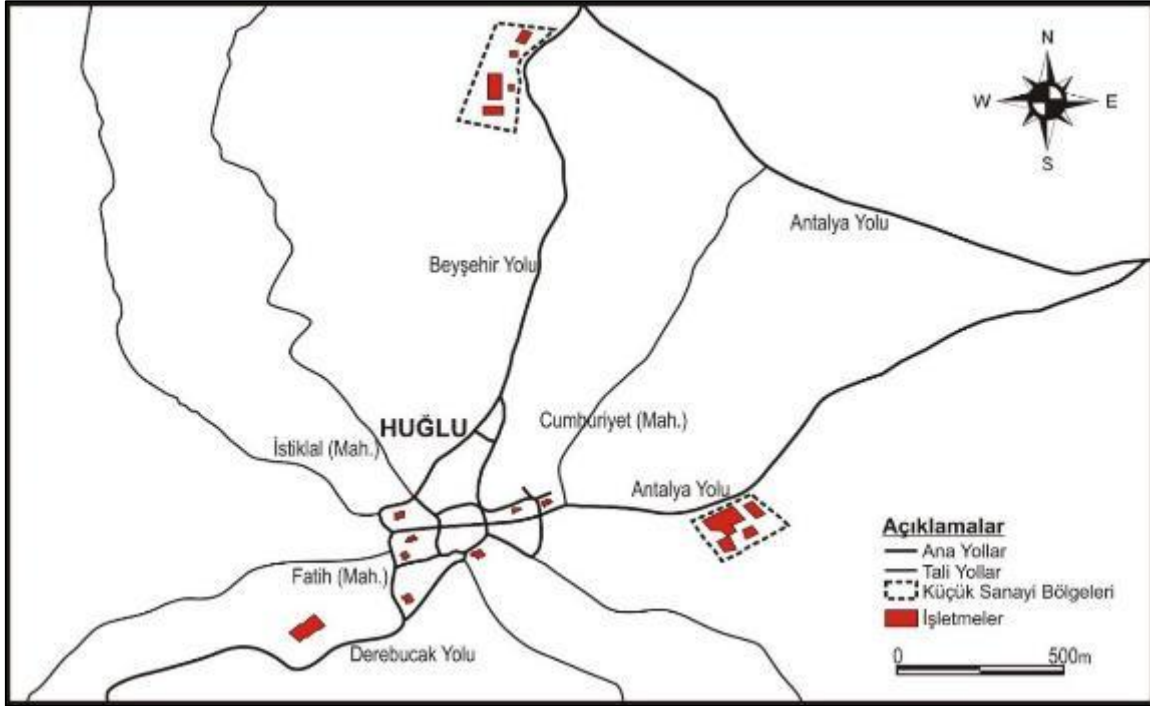
İlk olarak Türkiye'de av tüfeği imalatının uzmanlaşmaya bağlı olarak bir sanayii üretimi şeklini alması Huğlu'da başlamıştır. Zamanla bu imalat kolunun Huğlu çevresindeki yerleşmeleri de etkileyerek, başka alanlara da sıçradığı tespit edilmiştir. Günümüzde Gencek, Derebucak ve Kayabaşı Mahalleleri av tüfeği imalatını fason olarak yapan işletmelere sahiptir. Söz konusu yerleşmelerde yaşayanların bir bölümü Huğlu, Üzümlü ve Beyşehir ilçesi merkezinde bulunan silah fabrikalarında çalışmaktadır.

Huğlu'da fason parça ve üretim yapan çok sayıda atölye dışında 10 firma vardır. Huğlu'da 8 firmaya ait sadece 1'er üretim tesisi bulunurken, 2 firma 2 ayrı tesiste üretim faaliyetlerini sürdürmektedir (Şekil 6).

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

Şekil 6. Huğlu'da Av Tüfeği Üretimi Yapan İşletmelerin Dağılışı ve Lokasyon Özellikleri.

Huğlu'daki av tüfeği imalatı yapan işletmelerin çoğu KOBİ (küçük-orta boy işletme) ölçeğindedir. Huğlu'da av tüfeği imalatı yapan işletmelerin kuruluş yıllarına bakıldığında en köklü işletmenin kuruluş yılı 1962 iken, en yeni işletme 2011 yılında faaliyete başlamıştır. Huğlu'da ilk olarak, günümüzden 52 yıl önce faaliyete başlayan kooperatifin kuruluşundan sonra uzun bir süre yeni bir işletme açılmamıştır. 1990'lı yıllarda 4, 2000'li yıllarda yine 4 işletme faaliyete başlamıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Huğlu'da Av Tüfeği Üreten İşletmelerin Kuruluş Yılları

Kuruluş Yılı	İşletme Sayısı	Kuruluş Yılı	İşletme Sayısı
1962	1	1996	2
1988	1	2000	2
1994	1	2007	1
1995	1	2011	1

Huğlu'daki işletmelerin hemen tamamı 1990'larda Huğlu Av Tüfekleri Kooperatifinden ayrılan girişimcilerin kurduğu işletmelerdir. Huğlu'da av tüfeği üreticilerini şirketleşmeye götüren en önemli nedenler arasında, kooperatif bünyesinden ayrılıp kendi markasını oluşturma isteği ve 1990'larda ihracat olanaklarına bağlı olarak av tüfeği sektörünün hızlı bir atığa geçmesi gösterilebilir. Nitekim Türkiye'de av tüfeği imalatı yapan işletmelerin çoğu bu tarihlerde faaliyete geçmiştir.

İşletmelerin sadece imalat bölümünde çalışan işçi sayısı toplam 624'tür. Ancak bu sayının yaklaşık yarısı (319 kişi) sadece Huğlu Av Tüfekleri Kooperatifinde çalışmaktadır. En az çalışan sayısı açıklayan firma, işçi sayısını 12 olarak belirtmiştir.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/ 11 Fall 2014

İşletmelerin yıllık toplam üretim kapasitesi 177.850 adet, yıllık üretim miktarı ise 118.000 adet olarak hesaplanmıştır (Tablo 2). İşletmelerin üretim kapasiteleri ve üretim miktarları büyük ölçüde değişkenlik gösterir. Bunun yanı sıra yıllık kapasite kullanımında da farklılıklar söz konusudur. Yıllık kapasite kullanım oranının %50 ile en düşük olduğu işletme sayısı 1'dir. Yıllık kapasite kullanım oranı %100 olan işletme sayısı da 1'dir. Genel olarak bakıldığında, Huğlu'daki işletmelerin yıllık kapasite kullanımı ortalaması % 66,3 olarak bulunmuştur.

Tablo 2. Anket Uygulanan İşletmelerin Yıllık Üretim Kapasitesi Ve Yıllık Üretim Miktarları

Firma No	Yıllık Üretim Kapasitesi	Yıllık Üretim Miktarı
1	42.000	36.500
2	40.000	20.000
3	36.000	17.000
4	15.000	12.000
5	12.500	10.000
6	12.500	10.000
7	9.000	5.000
8	5.000	5.000
9	5.000	2.000
10	850	500

Kapasite kullanımında mevsimsellik önemli bir sorun oluşturmaktadır. Avlanma sezonlarında tüfeğe olan talep de artmaktadır. Örneğin Türkiye'de iç talep ağustos ve Mart ayları arasındaki avlanma sezonunda daha yüksek olmaktadır. Huğlu'da tüm firmalar ihracat yapmaktadır. Fakat daha çok ulusal düzeyde pazara sahip olanlar mevsimsellik sorunundan daha fazla etkilenmektedir. Çok çeşitli ülkelere ihracat yapan, özellikle ihracat yelpazesini her iki yarı küreye genişletebilmiş firmaların bu sorundan etkilenme derecesi ise daha düşüktür. Çünkü farklı yarı kürelerde farklı mevsimlerin yaşanması sonucu av sezonları -ve dolayısı ile talep de- yılın tamamına yayılmış olmaktadır. Anket uygulanan 8 firma mevsimsellik durumunun imalat üzerinde olumsuz etkisi olduğunu belirtirken, 2 firma bundan etkilenmediklerini ifade etmiştir. Huğlu'dan av tüfeği ihracatında ilk sıraları ABD, Avrupa ülkeleri (özellikle Fransa, Almanya, İngiltere, İtalya) ve Ortadoğu ülkeleri (özellikle Lübnan, Ürdün) almaktadır. 9 işletme ABD'ne ihracat yaptığını belirtmektedir. Bununla birlikte Rusya, Çek Cumhuriyeti, Avustralya, Yeni Zelanda, Güney Kore, Afganistan, Pakistan, Güney Afrika Cumhuriyeti ve Namibya av tüfeği ihraç edilen diğer ülkeler olarak belirlenmiştir. Av silahlarında dünyanın önde gelen firmalarının bulunduğu ülkeler aynı zamanda Huğlu'dan yapılan ihracatta ilk sıralarda yer almaktadır. Bu durum, Huğlu av tüfeği endüstrisinin dünya ölçeğinde rekabet gücünü göstermesi bakımından önemlidir.

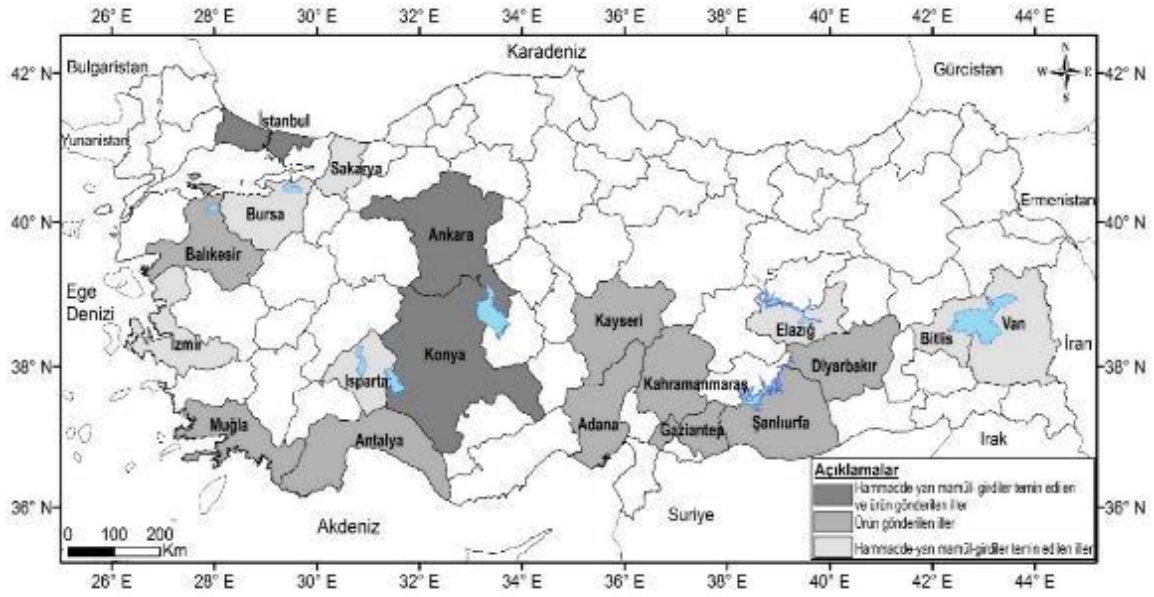
Av tüfeği imalat sürecinde çok çeşitli hammaddeler, yarı mamül maddeler, makineler ve kimyasallar kullanılır. Söz konusu gereksinimler Huğlu Tüfek Sanayiinin ülke ve dünya ölçeğinde çok geniş bir tedarik ilişkisi kurmasına yol açmıştır. Bunun yanı sıra üretim araçlarını oluşturan makineler ve elektrikli/elektronik cihazlar da büyük ölçüde çeşitli ülkelere ithalat yoluyla temin edilmektedir.

Huğlu'da sadece 1 işletme kromu İngiltere ve Almanya'dan temin ettiğini belirtirken, üretim makinelerinin bir kısmını yurt dışından sağladığını belirten firma sayısı 6 olmuştur. Bu firmalar üretim makine ve tezgahlarının ithalatında Japonya, ABD, Tayvan, Tayland ve Almanya'yı tercih etmektedir. Elektrikli ve elektronik cihazları ithalat yoluyla sağladığını belirten 2 firma da, bu araçların temininde Japonya ve Tayvan'dan ithalat yapmaktadır. Son olarak 1 firma'da tüfeklerin ahşap aksamı için ceviz ağacı kerestesini³ Ermenistan'dan ithal etmektedir.

³ Dipçik ve diğer ahşap aksamlarda ceviz ağacı kullanılmasının nedeni sert, dayanıklı olmasının yanı sıra güzel desenler vermesinden kaynaklanmaktadır.

Bunların dışında diğer tüm araç-gereç, mamül ve yarı mamül girdiler Türkiye'nin 10 ayrı ilinden temin edilmektedir (Tablo 3, Şekil 7). Huğlu'da gelişen bu sanayi kolunun gereksinimleri, Türkiye'de çok sayıda yerleşme ile ekonomik ilişkiler kurulmasına yol açmıştır.

İşletmelerin tamamı av tüfeği imal etmektedir. 8 firma sadece av tüfeği imalatı yaparken, 2 firma av tüfeği imalatının yanı sıra demir-çelik fabrikalarına yedek parça, Silahlı Kuvvetler için silah üretimi ve bomba imha setleri imalatı da yapmaktadır. Huğlu'da işletmeler çeşitli tipte av tüfeği imal etmektedir. Bununla birlikte işletmeler tarafından en fazla üretimi yapılan tüfek türleri yarı otomatik ve super poze av tüfekleridir (Tablo 4). Üretilen tüfek modellerinin zenginliği de dikkat çekicidir. Huğlu'da günümüzde 95 çeşit model tüfek üretilmektedir.

Şekil 7. Huğlu'daki işletmelerin üretim sürecinde kullandığı ham madde/yarı mamül girdiler ve sarf malzemelerini temin ettikleri iller ve ürün pazarlanan iller.

Tablo 3. Huğlu'daki işletmelerin üretim sürecinde kullandığı ham madde/yarı mamül girdiler ve sarf malzemelerini temin ettikleri iller (parantez içindeki sayılar, söz konusu illerden tedarik sağlayan işletme sayısını göstermektedir)

	İller
Demir	Konya(4), Bursa (2), İstanbul (1), Ankara (1).
Krom	Konya (2), İstanbul (2).
Çelik	Konya (7), İstanbul (3), Ankara (1), Bursa (1).
Üretim Makineleri	Konya (4), İstanbul (3), Bursa (1).
Elektrikli ve Elektronik Cihazlar	İstanbul (3), Konya (2), Ankara (1).
Tiner	Konya (4).
Asit	Konya (2), İstanbul (1).
Ahşap ve Çelik Boyası	Konya (6), Ankara (1).
Kağıt-Ambalaj	Konya (5), İstanbul (5), İzmir (5).
Ahşap	Bitlis (4), Van (4), Konya (3), İzmir (3), Elazığ (2), İnegöl-Bursa (1), Isparta (1), Sakarya (1).

Firmaların hepsi toptan satış yapmaktadır. Bunlardan 6 firma ise toptan satışın yanında perakende satış da yapmaktadır. Fakat Sadece 3 firmanın satış mağazası bulunmaktadır.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

Firmalardan birinin satış mağazası ABD’ndedir. Satış mağazalarının açılış tarihleri sırasıyla 1962, 2012 ve 2013 yıllarındadır.

Huğlu av tüfeği firmalarının % 60’ı tamamen ihracat odaklı üretim yapmakta ve genellikle iç pazara satış yapmamaktadır. Firmaların % 40’ı ise Türkiye’de çeşitli illere ürün gönderdiklerini belirtmiştir. Firmaların belirttiği bu illerin sayısı 13’tür⁴. Bu firmaların tamamı İstanbul’a ürün göndermektedir (Şekil 7).

Tablo 4. İmalatı Yapılan Ürün Çeşitlerine Göre İşletme Sayıları

Tüfek Çeşidi	Üretimini Yapan İşletme Sayısı
Yarı Otomatik Av Tüfeği	6
Super Pose Av Aüfeği	6
Tek Kırma Av Tüfeği	4
Pompaı Av Tüfeği	4
Çift Namlulu Av Tüfeği	4
Otomatik Av Tüfeği	2

“Türkiye’de rekabet halinde olduğunuz av tüfeği üretim merkezleri var mı?” sorusuna işletme sahiplerinin %50’si “evet”, %50’si ise “hayır” yanıtlarını vermiştir. Bu soruya evet diyenlere bu yerlerin adlarını belirtmeleri istenmiştir. Evet yanıtı veren 5 kişinin tamamı ilk sırada İstanbul’u belirtmiştir. Ayrıca 2 işletme sahibi de Burdur ve Üzümlü (Beyşehir)’deki işletmelerle rekabet halinde olduklarını değerlendirmiştir.

İşletmelerin büyük bölümü (%80) çeşitli uluslararası fuarlara düzenli olarak katılmaktadır. Uluslararası fuarlara katılmalarındaki amaçları yeni pazarlar ve yeni müşteriler kazanmak; sektörün gelişiminde etkili olacak son teknolojik gelişmeleri takip etmek; rakipleri tanıma fırsatını yakalamak olarak belirtmişlerdir. İhracat yapan Huğlu işletmeleri uluslararası fuarlara büyük önem vermektedir. Özellikle ABD’deki Uluslararası Shot Show Fuarı ile Almanya’daki IWA fuarlarına ilginin yüksek olduğu belirlenmiştir. İşletmelerin %60’ı hem ABD’de hem de Almanya’daki silah fuarlarına düzenli olarak katıldıklarını belirtmiştir.

Anketin bir bölümünde işletme sahiplerine hazırlanan bazı yargılar sunulacak değerlendirilmeleri istenmiştir. Yanıtlar beş nokta Likert ölçeği ile “kesinlikle katılmıyorum” ile “kesinlikle katılıyorum” aralıklarında ölçülmüştür (Tablo 5). Verilen yanıtlar genel olarak işletmeler arasında bazı yargılarda fikir birliği, bazı yargılarda ise görüş ayrılığı olduğunu göstermektedir. “Huğlu’da silah sanayiinin aile geleneği şeklinde devam ettiği”, “Huğlu’da üretilen silahların dünya ölçeğinde rekabet edecek düzeyde olduğu”, “geçmişe kıyasla günümüzde işletme sayısının ve üretim miktarının daha yüksek olduğu”, “tanıtım faaliyetlerinin yeterli olduğu” yargılarına katılımın yüksek düzeyde olduğu izlenmektedir.

⁴ Bu iller İstanbul, Adana, Ankara, Diyarbakır, Konya, Gaziantep, Şanlıurfa, Balıkesir, Mardin, Kayseri, Antalya, Kahramanmaraş ve Muğla’dır.

Tablo 5. İşletme Temsilcilerinin Sektörle İlgili Sunulan Yargılara Verdiği Yanıtlar.

		Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Fikrim Yok	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
Sektördeki yeniliklerde Huğlulu üreticiler öncüdür.	Frekans	3	4	--	2	1
	Yüzde	%30	%40	--	%20	%10
Huğlı silah sektörü Türkiye'de rekabet üstünlüklerine sahiptir.	Frekans	4	4	--	2	--
	Yüzde	%40	%40	--	%20	--
Geçmişte üretim miktarı ve işletme sayısı daha fazlaydı.	Frekans	--	1	--	4	5
	Yüzde	--	%10	--	%40	%50
Silah sektörünün Huğlu'da iyi bir geleceği olacaktır.	Frekans	4	5	1	--	--
	Yüzde	%40	%50	%10	--	--
Silah üretimi bizim için aile geleneği bir iş durumundadır.	Frekans	5	4	--	1	--
	Yüzde	%50	%40	--	%10	--
Huğlu'da üretilen silahlar dünya ölçeğinde rekabet edecek düzeydedir.	Frekans	3	7	--	--	--
	Yüzde	%30	%70	--	--	--
Huğlu Silah Sanayii için tanıtım faaliyetlerini yeterli buluyorum.	Frekans	--	1	1	7	1
	Yüzde	--	%10	%10	%70	%10
Türkiye'de ürünlere olan talep her geçen gün artmaktadır.	Frekans	1	2	--	5	2
	Yüzde	%10	%20	--	%50	%20

Huğlu Av Tüfeği Sanayiinin SWOT ANALİZİ

İşletmelerde gerçekleştirilen anket ve görüşmeler sonucu elde edilen verilerle Huğlu Mahallesinde SWOT Analizi yapılmıştır. Analiz kapsamında Huğlu'da üretim yapan firmaların mevcut durumu değerlendirilmiş, iç çevrede oluşabilecek, güçlü ve zayıf yönler ile dış çevreden gelebilecek fırsat ve tehdit unsurları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu saptamalar, sektörün gelecekteki durumu hakkında öngörü ve strateji geliştirilmesine yardımcı olabilecektir.

SWOT analizi sonuçları, işletmelerin iç durumlarından kaynaklanan zayıf yönlerin genellikle eğitim alanındaki yetersizliklerle ilişkisini göstermektedir. Özellikle ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümleri sektörün yetişmiş eleman ihtiyacını karşılamada yetersiz kalmaktadır. Sektöre işgücü sağlayan meslek lisesi ve meslek yüksek okulunda (MYO) teknolojik düzey zayıftır ve CNC gibi silah üretiminde önemli bir yere sahip tezgahlar buralarda yoktur. CNC tezgahları ve eğitimlerinin sektöre işgücü sağlayan yöredeki eğitim kurumlarında kazandırılması önem taşıyan bir konudur. Huğlu'daki meslek lisesi ve MYO'nda silah endüstrisine eleman yetiştirmeye odaklı bölüm açılması önemli yararlar sağlayacaktır.

Sektör için belirlenen tehditler sektörün geleceğini tehdit etme riski içeren ciddi konulardır. Bu sorunlar işletmelerin kendi kaynaklarıyla, birlikte çözebileceği sorunlar değildir. Sorunlar,

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

çeşitli alanlara (vergi, üretim ve ihracat teşvikleri, ateşli silahlara dair mevzuat) ilişkin yasa ve mevzuat düzenlemeleri ile çözülebilir. Bu nedenle konunun savunma sanayii altyapısı kapsamında ele alınarak yeni politikalar belirlenmesi sektörde büyük gelişmelerin önünü açabilecektir.

Tablo 6. Huğlu'da Av Tüfeği İmalatı ve Ticaretinin SWOT Matrisi

		Güçlü Yönler – (S)		Zayıf Yönler – (W)	
SO Stratejileri	Güçlü yönler fırsatları avantaja çevirmek için kullanılır.	1	Sektörün köklü geçmişi ve deneyimleri.	1	Kalifiye ve teknik eleman çekmede yetersizlikler.
WO Stratejileri	Zayıf yönlerin üstesinden gelmek için fırsatlardan yararlanılır.	2	Ürün model yelpazesinin geniş olması.	2	Profesyonel şirket yöneticilerini çekmede yetersizlikler.
ST Stratejileri	Tehditlerden kaçınmak için güçlü yönler kullanılır.	3	Çağın teknolojisini yakalamış olmaları.	3	İşletmelerin kalite standart sertifikalarında yeterli gelişmenin sağlanamaması.
WT Stratejileri	Tehditlerden kaçınmak için zayıf yönler minimize edilir.	4	Ürünlerin yüksek kalitesi ve el işçiliği.	4	Ar-Ge yatırımlarının olmayışı.
		5	Çeşitli özel üretimler yapabilmesi (medikal, askeri malzemeler ve makine parçaları).	5	Pazarlama ve tanıtım çalışmalarında yetersizlikler.
		6	Yerleşmede Meslek Lisesi ve MYO'nun varlığı.	6	Devlet teşvikleri, patent ve tescil konularında bilgi eksikliği.
Fırsatlar – (O)		SO Stratejileri		WO Stratejileri	
1	Dünya'da bir marka olarak tanınırlığı.	1	İmalat ve ürünlerin özgün yanlarının uluslararası tanıtım ve reklam çalışmalarında öne çıkarılması.	1	Kalite standardizasyon sertifikaları, Ar-Ge çalışmaları, sektörde devlet teşvikleri, marka tescili ve patent konularında sektör temsilcilerinin bilgilendirilmesi toplantıları oldukça yararlı olacaktır.
2	Küresel ölçekte pazarlar bulmuş olması.	2	Savunma sanayiine çeşitli üretimler için işbirliği çalışmalarına geçilmesi.	2	Huğlu'da sektörün imkanları ve fırsatları ile ilgili tanıtıcı haberler yapılması teknik personel ve kalifiye eleman teminine katkı sağlayacaktır.
3	Çok sayıda ülkeye ihracat yapılması.	3	El işçiliği konusunda tescil ve patent başvurularının sağlanması.		
4	Uluslararası fuarlara katılma konusunda isteğin oluşu.	4	Meslek lisesi ve MYO'na CNC makine ve tezgah bölümlerinin eklenmesi.		
5	Türkiye'nin savunma sanayine yatırımlarının artması.	5	Yöredeki mesleki eğitim kurumlarının altyapısının güçlendirilmesi gereklidir.		
6	Üretim ve ihracat konusunda devlet teşviklerinin bulunması.	6			
Tehditler – (T)		ST Stratejileri		WT Stratejileri	
1	Türkiye'de silah sektörüne yönelik makine ve teknoloji üretiminin olmaması.	1	Silah sektöründe kullanılan makinaların Türkiye'de üretimi için ilgili sektör temsilcilerinin biraraya getirildiği toplantılar düzenlenmesi.	1	Kalite standartları için firmaların önem taşıyan üretim-kalite sertifikaları için çalışma başlatmaları,
2	Türkiye'de silah endüstrisine eleman yetiştirmeye yönelik eğitim kurumlarının olmaması.	2	Küçük sanayii sitesi altyapı çalışmalarının iyileştirilmesi.	2	Firmaların Ar-Ge birimleri oluşturularak bu alanda çalışmalara başlamaları,
3	OSB'nin yokluğundan dolayı Beyşehir'e firma göçlerinin olması,	3	Çeşitli özel üretimler (medikal, askeri malzemeler ve makine parçaları) yapabilme olanağı bulunan firmalara gerekli devlet desteğinin sağlanması önem taşımaktadır.	3	Huğlu av tüfekleri için coğrafi işaret tescili çalışmalarının başlatılması sektörün geleceğine olumlu katkılar sağlayacaktır.
4	Sektör ürünlerinde ÖTV ve vergilerin çok yüksek olması (%40'ın üstünde).	4	Sektöre Mevlana Kalkınma Ajansı (MEVKA) ve KOSGEB desteklerinin artırılması gereklidir.		
5	Yasal düzenleme, prosedürler ve bürokratik işlemlerin fazla oluşu.				

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

Sonuç ve Öneriler

Beyşehir öteden beri ve günümüzde av tüfeği üretiminde uzmanlaşmış yerleşmeleri ile dikkat çeken bir ilçedir. Bu sonuçta kuşkusuz Huğlu'nun çok önemli bir rolü olmuştur. Kurtuluş Savaşı yıllarında Huğlu'da tüfek ustalarının deneyimleriyle başlayan bu imalat türü, 1962'de yine Huğlu'da bir kooperatifin kurulmasıyla hız kazanmış; yerleşmenin adı olan 'Huğlu' markası ile üretilen av tüfeklerinin seri üretimine ve ihracatına buradan başlanmıştır. Zamanla Huğlu'dan çevreye sıçramalar yapan bu sektör, Beyşehir ilçesinde özel bir yerel ekonomi biçimi ortaya çıkarmıştır. Günümüzde Türkiye'de av tüfeği imalat sanayiinin bu çevrede belirgin bir yoğunlaşma meydana getirdiği saptanmaktadır.

Huğlu, av tüfeği imalat sanayii neticesinde Huğlu ve çevresindeki küçük yerleşmelerde yaşayan nüfus için adeta yerel bir ekonomik merkez olmuştur. Sadece kooperatif işletmesinde çalışmak için hergün çevre köy ve kasabalardan Huğlu'ya gelen 50'den fazla işçi vardır. Av tüfeği imalatı Huğlu'dan dışarıya olan göçleri de engellemiştir.

Huğlu'da topografik yapının engebeli özelliği sektördeki tesislerin mekansal büyümesini engelleyen çok önemli bir faktör olmuştur. Buna ek olarak Beyşehir'de OSB'nin varlığı, ulaşım kolaylıkları, makina tamir ve bakım hizmetleri de eklendiğinde Beyşehir ilçe merkezinin çekiciliği giderek artmaktadır. Bu nedenlerden dolayı son yıllarda Huğlu'dan Beyşehir'e şirket ve tesis göçleri yaşanmaktadır. İş yeri göçleri, çalışanların ailelerini olumsuz etkilediği gibi, 'Huğlu' gibi dünya çapında ün yapmış bir markanın kendi yerel ve kültürel çevresini terk etmesi tehlikesini de beraberinde getirmektedir. Huğlu çevresinde bu amaçla bir OSB kurulmadığı takdirde sektörün Huğlu'daki geleceği tehdit altında olacaktır.

Huğlu av tüfeği sanayii gerek üretim gerekse pazarlama süreçlerinde ulusal ve uluslararası ekonomik ilişkilere sahiptir. Üretim aşamasında gerekli olan birçok malzeme ve cihaz Türkiye'nin 11 ilinden sağlanmaktadır. Huğlu'da üretilen tüfeklerin %80'i 50'den fazla ülkeye ihraç edilirken, %30'u da satış için Türkiye'de 13 ile gönderilmektedir.

Akdeniz Bölgesi'nde küçük bir yerleşmenin sanayi ürünleri ile küresel pazarlarda tanınması ve bir marka değer oluşturması ilginç bir başarıdır. Araştırmada incelenen bu örnek, esasen coğrafi konum (ulaşım, yollar, kervan taşımacılığı, kağıt imalatı) ve coğrafi çevre şartlarının (göller, avcılık, topografik şartlar nedeniyle sınırlı geçim kaynakları vb.) etkileşimiyle tarihsel süreçte biriken bir yerel girişimcilik kültürünün sonucunda bir sanayi kolunda kazanılan başarıyı ortaya koymaktadır.

Huğlu Av Tüfekleri'nin en önemli özelliği üretim sürecinde el işçiliğinin sağladığı kalitedir. Huğlu'da üretilen ve yerel ustalıklarla değer kazanan ve yerleşim yeriyle özdeşleşerek "Huğlu Av Tüfekleri" olarak tanınan ürünler, üzerindeki işlemlerle yerel kültürün ve ustaların oluşturduğu değerleri yansıtmayı sürdürmektedir. Üretim şekli ve aşamaları, yüksek kalitesi ile farklılaşan; dünyaca tanınan bu ürün için endüstriyel tasarım patenti sağlanmalıdır. Büyük ölçüde ihracata konu olan bu ürünün tescili, gelecekte karşılaşılması muhtemel haksız rekabet ve ürün taklidi sorunlarına karşı koruma sağlayacağı gibi geleneksel bilgi ve kültürün korunmasına da katkı sağlayacaktır.

Türkiye'de bugüne kadar yeterli gelişme sağlanamayan sanayi kollarından birisi de savunma sanayii olmuştur. Ulusal güvenlik olgusu ile yakın ilişkili bir sanayi kolu olması, savunma sanayiini önemli kılmaktadır. Dünyada av tüfeği ve diğer hafif ateşli silahların üretimi ile imalata başlayan birçok firma (Winchester, Smith-Wesson, Beretta, Browning, Heckler & Koch vd.) günümüzde çeşitli ölçeklerdeki savunma sanayii üretimlerine iştirak etmişlerdir. Dünyada av tüfeği imalatı yapan birçok firma aynı zamanda savunma sanayii için çeşitli imalatları da üstlenmektedir. Türkiye'de 1950 yılında MKEK (Makina Kimya Endüstrisi Kurumu)'e dönüşen Askeri Fabrikalar

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

Umum Müdürlüğü uzun yıllar Türkiye Savunma Sanayiine canlılık kazandıramamıştır. Buna bağlı olarak savunma sanayiinin ihtiyaçları büyük oranlarda yurt dışından sağlanmaktadır. Milli Savunma Bakanlığı 1997 yılından itibaren 3763 sayılı Yasa uyarınca çeşitli şirketlere kuruluş ve üretim izni vermeye başlamıştır. Askeri, ekonomik ve ulusal güvenlik bakımlarından önem taşıyan savunma sanayiinin alt yapısını geliştirmek için kurulu durumdaki işletmelerin gelişiminin desteklenmesi de oldukça önemlidir. Politika ve desteklerin sağlanması ile Beyşehir çevresinde gelişme gösteren işletmeler yakın bir gelecekte Türkiye Savunma Sanayiine daha fazla katkıda bulunabilecektir.

Teşekkür: Çalışmada kullanılan haritaların düzenlenmesinde yardımcı olan Arş. Gör. Dr. Zahide ACAR DENİZ'e teşekkür ederiz.

KAYNAKÇA

- AGOSTON, G. (2006). *Barut, Top Ve Tüfek Osmanlı İmparatorluğu'nun Askeri Gücü ve Silah Sanayisi*. (Çev: Tanju Akad), İstanbul Kitap Yayınevi.
- AKGÖZ, E., BIYIK, M.T., Yalçın, G. (2006). *Huğlu Meslek Yüksekokulu'nun Huğlu Kasabası'nın Sosyo-Kültürel Yapısına Etkisi*. I. Uluslararası Beyşehir ve Yöresi Sempozyumu: 11-13 Mayıs 2006-Konya: Bildiriler (183-190). Konya.
- AKTAN, C.C. (Temmuz-Ağustos 2008). Stratejik Yönetim ve Stratejik Planlama. *Çimento İşveren*, Makale1,11.<http://www.ceis.org.tr/dergiDocs/makale132.pdf>.12.04.2014.
- ALPEREN, B.B. (2003). *Beyşehir ve Tarihi*. Konya: Şahinler Holdingin Katkılarıyla.
- ANA BRİTANNİCA GENEL KÜLTÜR ANSİKLOPEDİSİ (1994).Beretta SpA.(Cilt.5,s.166). Winchester, Oliver Fisher (Cilt.31,s.417). İstanbul: Hürriyet Ofset Matbaacılık ve Gazetecilik A.Ş.
- BERİS, H., E., YILMAZ, M. (2013). *Dünya Ve Türkiye'de Savunma Sektörünün Durumu*. Ankara: Türk Harp İş sendikası Eğitim Yayınları.
- CEYLAN, A. (2008). Doğu Anadolu'daki Kaya Resimlerinin Türk Tarihi Açısından Önemi, *Bilim-Ütopya*, 163 (14), 26-35.
- CHASE, K. (2008). *1700'e Kadar Ateşli Silahlar Tarihi*. (Tayanç,F. ve T.çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- ÇAKIR, İ. (1997). *Pompa Av Tüfeği İle Yapılan Atışlarda Saçmaların Dağılımına Göre Atış Mesafesinin Tayini*. Master Tezi, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/TezGoster?key=7d53ed97e31a8bd321052746b42fa1fb134d7434881587e6d65c86d6ce002c32353d498e532af911>. Erişim Tarihi: 04.02.2014.
- ÇELİK, N., MURAT, G.(2008). *Sayısallaştırılmış SWOT Analizi ile Bartın İlinin Ekonomik Yapısını Değerlendirme*, 2. Ulusal İktisat Kongresi, 20–22 Şubat 2008, DEÜ, İzmir.
- DEMİRCİ, Ş., DOĞAN, H. K., ÜNER, B., KOÇ, S. (2009). Konya'da Av Tüfeği İmalatı. *Acta Turcica Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi*, <http://www.actaturcica.com/sayi1/228232.pdf>. Erişim Tarihi: 12.04.2014.
- DOĞAN, M. (2001). *Doğan Büyük Türkçe Sözlük*. Ankara: Vadi Yayınları.
- ERALP, T. N. (1993). *Tarih Boyunca Türk Toplumunda Silah Kavramı ve Osmanlı İmparatorluğunda Kullanılan Silahlar*. Ankara; Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/11 Fall 2014

- ESER, S. (1993). *Kooperatifleşmiş Huğlu İle Kooperatifleşmemiş Akçabelen Kasabalarının Sosyal, Ekonomik ve İstihdam Yönünden Karşılaştırmalı Araştırma Sonuçları*. Yüksek Lisans Tezi, T.C. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kooperatifçilik Ana Bilim Dalı, Ankara.
- GÖKSU, E. (2008). *Türk Kültüründe Silah*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- GÜN, İ. (1955). *Orta Anadolu'da Bir İsviçre Köyü, Huğlu*. Konya: Yeni Kitap Basımevi.
- GÜVEN, Ö., HERGÜNER, G.(1999). Türk Kültüründe Avcılığın Temel Dayanakları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (5),32-47.
- GÜZEL, S. (2008). *Çalışma Sosyolojisi, Modern İşgücünün Oluşumu*. İstanbul: Literatürk.
- KARABULUT-TEMEL, E., BULUT, Z. A., SÜRGEVİL, O.(Kasım 2006/Şubat 2007). Örgütlerde Mevcut Durum Analizi. *TÜHİŞ İş Hukuku ve İktisat Dergisi*. 20(45), 29.http://www.tuhis.org.tr/dergi/cilt20_sayı4-5_bölüm3.pdf. Erişim Tarihi:13.04.2014.
- KONYA ANSİKLOPEDİSİ. (2012). *Beyşehir'in Ekonomisi ve Sanayisi*. Konya Büyükşehir Belediyesi.
- KÜÇÜKOSMANOĞLU A., ARSLANGÜNDOĞDU Z. (2009). Türkiye'de Avcılığın Geleceği. *Acta Turcica*, vol.1, 357-366.
- KÜÇÜKSÜLEYMANOĞLU, R.(2008). Stratejik Planlama Süreci. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(2), 403-412.
- MANSUROĞLU, S., TAŞCIOĞLU, S., GÜLYAVUZ, P.(2008). *Turizm Kentleri ve Kıyılarımızdaki Çevresel Etkilerin Peyzaj Mimarlığı Açısından Swot Analizi Tekniğiyle Belirlenmesi*. Türkiye'nin Kıyı ve Deniz Alanları VII. Ulusal Kongresi, Bildiriler Kitabı (473-484).
- MEVLANA KALKINMA AJANSI. (2012). *Huğlu Av Tüfekleri Üretim ve Pazarlama Kapasitesinin Araştırılması*. Konya: Mevlana Kalkınma Ajansı.
- SOYDAN, E., KORKMAZ,F. (2013). Batman'da Yeni Bir Keşif: Deraser (Arık) Mağara Resimleri. *Turkish Studies*, 8(6), 665-686.
- T.C. Orman Bakanlığı Millî Parklar ve Av Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü. (2001). *Sürdürülebilir Avcılık İçin Temel Eğitim Kitabı*. Ankara: Eğitim Yayınları.
- UÇAR, D., DOĞRU, A.Ö. (2005). "CBS Projelerinin Stratejik Planlaması ve SWOT Analizinin Yeri", TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı, 28 Mart - 1 Nisan 2005, Ankara.
- YARCI, G. (2009).Türk Kültüründe Av Editörler: Emine Gürsoy Naskali, Hilal Oytun Altun, Osmanlıda Avcılık Yasaları, *Acta Turcica*, Yıl 1, Sayı 1.
- URL 1:<http://www.hollandandholland.com> (Erişim Tarihi: 13.04.2014).
- URL 2:<http://www.sarsilmaz.com.tr-TR/sirket-profil/378/Page.asp>.(Erişim Tarihi: 13.04.2014).
- URL 3:<http://www.westleyrichards.com>.(Erişim Tarihi: 13.04.2014).

Turkish Studies

International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 9/ 11 Fall 2014

